

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)

της 5ης Δεκεμβρίου 2013*

«Ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων — Άρθρο 45 ΣΛΕΕ — Κανονισμός (ΕΕ) 492/2011 — Άρθρο 7, παράγραφος 1 — Εθνική νομοθεσία η οποία προβλέπει τη μερική προσμέτρηση της προϋπηρεσίας που συμπληρώθηκε σε εργοδότες πλην του Land Salzburg — Περιορισμός της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων — Δικαιολόγηση — Επιτακτικοί λόγοι γενικού συμφέροντος — Σκοπός που έγκειται στο να διατηρηθεί η αφοσίωση — Απλούστευση των διοικητικών διατυπώσεων — Διαφάνεια»

Στην υπόθεση C-514/12,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Landesgericht Salzburg (Αυστρία) με απόφαση της 23ης Οκτωβρίου 2012, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 14 Νοεμβρίου 2012, στο πλαίσιο της δίκης

Zentralbetriebsrat der gemeinnützigen Salzburger Landeskliniken Betriebs GmbH

κατά

Land Salzburg,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους R. Silva de Lapuerta, πρόεδρο τμήματος, J. L. da Cruz Vilaça, Γ. Αρέστη, J.-C. Bonichot και A. Arabadjiev (εισηγητή), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Y. Bot

γραμματέας: C. Strömholm, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 12ης Σεπτεμβρίου 2013,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η Zentralbetriebsrat der gemeinnützigen Salzburger Landeskliniken Betriebs GmbH, εκπροσωπούμενη από τον C. Mahringer, Rechtsanwalt,
- το Land Salzburg, εκπροσωπούμενο από την I. Harrer-Hörzinger, Rechtsanwältin, και τον P. Sieberer, Prozessbevollmächtigter,
- η Αυστριακή Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την C. Pesendorfer και τον M. Winkler,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

— η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον T. Henze καθώς και τις K. Petersen και A. Wiedmann,

— η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους J. Enegren, V. Kreuschitz και F. Schatz,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία των άρθρων 45 ΣΛΕΕ και 7, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ) 492/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2011, που αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων στο εσωτερικό της Ένωσης (ΕΕ L 141, σ. 1).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της Zentralbetriebsrat der gemeinnützigen Salzburger Landeskliniken Betriebs GmbH (Επιτροπής προσωπικού της εταιρίας που εκμεταλλεύεται τις κλινικές του Land Salzburg) και του Land Salzburg σχετικά με τη μερική προσμέτρηση, για τους σκοπούς του υπολογισμού των αποδοχών των υπαλλήλων του τελευταίου, της προϋπηρεσίας που έχουν συμπληρώσει οι εν λόγω υπάλληλοι σε εργοδότη πλην του Land Salzburg.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

- 3 Το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 492/2011 προβλέπει τα ακόλουθα:

«Ο εργαζόμενος υπήκοος ενός κράτους μέλους δεν δύναται στην επικράτεια των άλλων κρατών μελών, να έχει, λόγω της ιθαγένειάς του, διαφορετική μεταχείριση από τους ημεδαπούς εργαζομένους, ως προς τους όρους απασχόλησης και εργασίας, ιδίως όσον αφορά την αμοιβή, την απόλυση, την επαγγελματική επανένταξη ή την επαναπασχόληση αν έχει καταστεί άνεργος.»

Το αυστριακό δίκαιο

- 4 Το άρθρο 1 του νόμου του Land Salzburg περί της τοποθετήσεως των υπαλλήλων (Salzburger Landesbediensteten-Zuweisungsgesetz, *LGBL*. 119/2003) έχει ως εξής:

«(1) Οι υπάλληλοι οι οποίοι, την προηγούμενη της ενάρξεως ισχύος του παρόντος νόμου, εργάζονταν

1. για την εταιρία holding που ελέγχει τις κλινικές του Land Salzburg ή
2. σε υποκείμενο στην εταιρία holding πεδίο (νοσοκομείο του Land Salzburg Saint Johann, νευροψυχιατρική κλινική του Land Salzburg Christian Doppler, νοσοκομείο του Land Salzburg Saint Veit στο Pongau, ινστιτούτο αθλητικής ιατρικής, κεντρικά πεδία και πεδία εξυπηρέτησης, κέντρο εκπαίδευσης)

διορίζονται, από της ενάρξεως ισχύος του παρόντος νόμου, στον νυν τόπο υπηρεσίας τους, τηρουμένων των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεών τους, ως μόνιμοι υπάλληλοι της [Gemeinnützigen Salzburger Landeskliniken Betriebs GmbH (στο εξής: SALK)].

(2) Εφόσον δεν ορίζεται το αντίθετο, οι υπάλληλοι κατά την έννοια του παρόντος νόμου είναι δημόσιοι υπάλληλοι [...] και υπάλληλοι βάσει σχέσεως ιδιωτικού δικαίου [...] του Land.»

5 Το άρθρο 3 του εν λόγω νόμου ορίζει τα εξής:

(1) Ο διαχειριστής της [SALK] είναι εξουσιοδοτημένος να προσλαμβάνει, για το Land Salzburg και στο όνομα του Land Salzburg [...] το αναγκαίο προσωπικό για την εκπλήρωση των αποστολών της [SALK] σύμφωνα με τον πίνακα των θέσεων εργασίας [...]

(2) Τα πρόσωπα τα οποία έχουν προσληφθεί κατ' εφαρμογήν της παραγράφου 1 είναι υπάλληλοι του Land Salzburg βάσει σχέσεως ιδιωτικού δικαίου [...] και θεωρούνται ότι έχουν τοποθετηθεί στη [SALK].»

6 Το άρθρο 53, παράγραφος 1, του νόμου του Land Salzburg περί του καθεστώτος των υπαλλήλων βάσει σχέσεως ιδιωτικού δικαίου (Salzburger Landesvertragsbedienstetengesetz), όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της κύριας δίκης (*LGBl.* 4/2000, στο εξής: L-VBG), όριζε τα εξής:

«Ο υπάλληλος βάσει σχέσεως ιδιωτικού δικαίου ανέρχεται στο ανώτερο κλιμάκιο της κατηγορίας του ανά δύο έτη. Εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά, η άνοδος αυτή εξαρτάται από την ημερομηνία από την οποία υπολογίζεται η αρχαιότητά του για τους σκοπούς της ανόδου σε ανώτερα κλιμάκια.»

7 Το άρθρο 54 του L-VBG όριζε τα εξής:

«Η ημερομηνία από την οποία υπολογίζεται η αρχαιότητα του υπαλλήλου για τους σκοπούς της ανόδου σε ανώτερα κλιμάκια προκύπτει με προσμέτρηση, πριν την ημερομηνία προσλήψεως, του 60 % των άλλων περιόδων απασχολήσεως. Ως “άλλη περίοδος απασχολήσεως”, νοείται ο συνολικός χρόνος μεταξύ της συμπλήρωσεως του δεκάτου ογδούτου έτους της ηλικίας (ή του εικοστού δευτέρου έτους για τις σταδιοδρομίες που προϋποθέτουν πανεπιστημιακό πτυχίο) και της ημερομηνίας αναλήψεως υπηρεσίας στο Land [...]».

8 Ο L-VBG τροποποιήθηκε το 2012 με αναδρομική ισχύ από 1ης Ιανουαρίου 2004 (*LGBl.* 99/2012). Το άρθρο 54 του L-VBG, όπως έχει τροποποιηθεί, ορίζει τα εξής:

«(1) Η ημερομηνία από την οποία υπολογίζεται η αρχαιότητα του υπαλλήλου για τους σκοπούς της ανόδου σε ανώτερα κλιμάκια προκύπτει με προσμέτρηση πριν την ημερομηνία προσλήψεως, υπό τους όρους που καθορίζονται στην παράγραφο 2, των περιόδων μετά τις 30 Ιουνίου του έτους κατά το οποίο, μετά την είσοδο στην πρώτη σχολική βαθμίδα, συμπληρώθηκαν ή έπρεπε να συμπληρωθούν εννέα έτη σπουδών.

(2) Οι κατά την παράγραφο 1 περίοδοι προσμετρώνται πριν την ημερομηνία προσλήψεως ως εξής:

1. μέχρι τρία έτη· στην κατηγορία αποδοχών (A), μέχρι συνολικά επτά έτη·
2. για τις υπερβαίνουσες τη διάρκεια αυτή περιόδους, σε ποσοστό 60 %.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

9 Η SALK είναι εταιρία holding η οποία έχει τον έλεγχο τριών νοσοκομείων και άλλων ιδρυμάτων τα οποία ευρίσκονται στο Land Salzburg και της οποίας αποκλειστικός μέτοχος είναι το Land Salzburg, εναγόμενο της κύριας δίκης. Βάσει της εθνικής νομοθεσίας, οι υπάλληλοι της SALK είναι δημόσιοι υπάλληλοι ή υπάλληλοι του Land Salzburg βάσει σχέσεως ιδιωτικού δικαίου.

- 10 Από την υποβληθείσα στο Δικαστήριο δικογραφία προκύπτει ότι, στις 31 Μαΐου 2012, για τη SALK εργάζονταν 716 ιατροί, εκ των οποίων 113 προέρχονταν από κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) πλην της Δημοκρατίας της Αυστρίας, καθώς και 2850 εργαζόμενοι σε άλλα επαγγέλματα του κλάδου της υγείας πλην του ιατρικού, εκ των οποίων 340 προέρχονταν από κράτος μέλος της Ένωσης ή του ΕΟΧ πλην της Δημοκρατίας της Αυστρίας.
- 11 Με αγωγή που άσκησε στις 6 Απριλίου 2012, η Zentralbetriebsrat der gemeinnützigen Salzburger Landeskliniken Betriebs GmbH ζήτησε από το Landesgericht Salzburg να διαπιστώσει, με απόφαση ισχύουσα μεταξύ των διαδίκων, το δικαίωμα των υπαλλήλων της SALK να τους αναγνωρισθεί, για τους σκοπούς του προσδιορισμού της ημερομηνίας από την οποία υπολογίζεται η αρχαιότητα για την άνοδό τους στο ανώτερο κλιμάκιο της κατηγορίας τους, ολόκληρος ο συναφής επαγγελματικός χρόνος προϋπηρεσίας τον οποίον έχουν συμπληρώσει στην Ένωση ή στον ΕΟΧ, σε εργοδότες διαφορετικούς από το Land Salzburg, για τον λόγο ότι, αν ο χρόνος αυτός προϋπηρεσίας είχε συμπληρωθεί στην υπηρεσία του Land Salzburg, θα είχε προσμετρηθεί εξ ολοκλήρου.
- 12 Από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι η ως άνω αγωγή ασκήθηκε κατ' εφαρμογήν του άρθρου 54, παράγραφος 1, του νόμου για τα δικαστήρια εργατικών διαφορών και διαφορών του κοινωνικού δικαίου (Arbeits- und Sozialgerichtsgesetz). Κατά τη διάταξη αυτή, τα έχοντα την ικανότητα διαδίκου όργανα εκπροσωπήσεως των εργαζομένων δύνανται, στο πλαίσιο του πεδίου των αρμοδιοτήτων τους, να ασκήσουν αγωγή επί εργατικών διαφορών με αίτημα τη διαπίστωση της υπάρξεως ή όχι δικαιωμάτων ή εννόμων σχέσεων που αφορούν τουλάχιστον τρεις εργαζομένους της εγκαταστάσεως ή της επιχειρήσεώς τους.
- 13 Το αιτούν δικαστήριο διαπιστώνει ότι, για τον προσδιορισμό της ημερομηνίας από την οποία υπολογίζεται η αρχαιότητα των υπαλλήλων της SALK για τους σκοπούς της ανόδου στο ανώτερο κλιμάκιο της κατηγορίας τους, το άρθρο 54 του L-VBG πραγματοποιεί διάκριση αναλόγως του αν οι υπάλληλοι ανέκαθεν εργάζονταν για υπηρεσίες του Land Salzburg ή και για άλλους εργοδότες. Για τους πρώτους η προϋπηρεσία προσμετράται εξ ολοκλήρου, ενώ για τους δεύτερους η συμπληρωθείσα πριν από την πρόσληψή τους στο Land Salzburg προϋπηρεσία προσμετράται μόνο κατά ποσοστό 60 %. Κατά συνέπεια, οι υπάλληλοι οι οποίοι αρχίζουν την επαγγελματική τους δραστηριότητα στο Land Salzburg κατατάσσονται σε υψηλότερο κλιμάκιο αποδοχών σε σύγκριση με τους υπαλλήλους εκείνους που είχαν αποκτήσει παρόμοια και ίσης διάρκειας επαγγελματική πείρα σε άλλους εργοδότες.
- 14 Το αιτούν δικαστήριο κρίνει ότι το άρθρο 54 του L-VBG δεν συνιστά άμεση διάκριση λόγω ιθαγένειας, στο μέτρο που εφαρμόζεται αδιακρίτως στους Αυστριακούς υπηκόους και στους υπηκόους των άλλων κρατών μελών. Το ως άνω δικαστήριο διατηρεί όμως αμφιβολίες σε ό, τι αφορά τη συμβατότητα της ως άνω διατάξεως με τα άρθρα 45 ΣΛΕΕ και 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 492/2011.
- 15 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Landesgericht Salzburg αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Αντιτίθενται το άρθρο 45 ΣΛΕΕ και το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 492/2011 σε εθνική κανονιστική ρύθμιση (εν προκειμένω τα άρθρα 53 και 54 του L-VBG), κατά την οποία εργοδότης ανήκων στο Δημόσιο προσμετρά, για τον καθορισμό της ημερομηνίας από την οποία υπολογίζει την αρχαιότητα για την άνοδο σε ανώτερα μισθολογικά κλιμάκια, τον μεν χρόνο αδιάκοπης προϋπηρεσίας που οι υπάλληλοί του έχουν συμπληρώσει σε αυτόν εξ ολοκλήρου, τον δε χρόνο προϋπηρεσίας που έχουν συμπληρώσει οι εν λόγω υπάλληλοι σε άλλους εργοδότες με δημόσιο ή ιδιωτικό χαρακτήρα, είτε εντός της Αυστρίας είτε σε άλλα κράτη της [Ένωσης] ή του ΕΟΧ, μερικώς μόνο και κατά ενιαίο ποσοστό, με αφετηρία ορισμένη ηλικία;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

Επί του παραδεκτού

- 16 Το Land Salzburg υποστηρίζει ότι η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως είναι απαράδεκτη για τον λόγο ότι δεν εκθέτει επαρκώς τα αναγκαία πραγματικά και νομικά στοιχεία ώστε να μπορέσει το Δικαστήριο να απαντήσει λυσιτελώς στο υποβληθέν ερώτημα. Ιδίως, το αιτούν δικαστήριο δεν έλαβε υπόψη το έχον εφαρμογή στη διαφορά της κύριας δίκης άρθρο 54 του L-VBG, όπως έχει τροποποιηθεί.
- 17 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι η ανάγκη ερμηνείας του δικαίου της Ένωσης χρήσιμη για το εθνικό δικαστήριο επιβάλλει τον εκ μέρους του προσδιορισμό του πραγματικού και κανονιστικού πλαισίου στο οποίο εντάσσονται τα ερωτήματα που υποβάλλει ή, τουλάχιστον, τη διευκρίνιση των πραγματικών συνθηκών επί των οποίων στηρίζονται τα ερωτήματα αυτά (βλ. αποφάσεις της 31ης Ιανουαρίου 2008, C-380/05, Centro Europa 7, Συλλογή 2008, σ. I-349, σκέψη 57 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, καθώς και της 11ης Μαρτίου 2010, C-384/08, Attanasio Group, Συλλογή 2010, σ. I-2055, σκέψη 32).
- 18 Το Δικαστήριο υπογραμμίζει περαιτέρω τη σημασία της μνείας, από το εθνικό δικαστήριο, των συγκεκριμένων λόγων που το ώθησαν να διερωτηθεί ως προς την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης και να κρίνει ως απαραίτητη την υποβολή προδικαστικών ερωτημάτων στο Δικαστήριο (βλ. επ' αυτού, μεταξύ άλλων, απόφαση της 6ης Δεκεμβρίου 2005, C-453/03, C-11/04, C-12/04 και C-194/04, ABNA κ.λπ., Συλλογή 2005, σ. I-10423, σκέψη 46 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, καθώς και διάταξη της 20ής Ιανουαρίου 2011, C-432/10, Chihabi κ.λπ., σκέψη 22).
- 19 Εν προκειμένω, διαπιστώνεται ότι η απόφαση περί παραπομπής περιέχει τα πραγματικά και νομικά στοιχεία τα οποία επιτρέπουν τόσο στο Δικαστήριο να δώσει χρήσιμες απαντήσεις στο αιτούν δικαστήριο όσο και στις κυβερνήσεις των κρατών μελών και στους λοιπούς ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με το άρθρο 23 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι λόγοι που ώθησαν το αιτούν δικαστήριο σε υποβολή προδικαστικού ερωτήματος στο Δικαστήριο έχουν επίσης δηλωθεί σαφώς στην απόφαση περί παραπομπής.
- 20 Επιπλέον, το αιτούν δικαστήριο επισήμανε, σε απάντηση αιτήματος παροχής διευκρινίσεων που του είχε υποβάλει το Δικαστήριο κατ' εφαρμογήν του άρθρου 101 του Κανονισμού Διαδικασίας του, ότι το άρθρο 54 του L-VBG, όπως είχε τροποποιηθεί, δεν επηρέαζε τη σπουδαιότητα του προδικαστικού ερωτήματος, εφόσον η ως άνω διάταξη εξακολουθούσε να προβλέπει την προσμέτρηση σε ποσοστό 60% της προϋπηρεσίας που είχε συμπληρωθεί μεταξύ του δεκάτου ογδού ή του εικοστού δευτέρου έτους της ηλικίας και της ημερομηνίας αναλήψεως υπηρεσίας στο Land Salzburg.
- 21 Επομένως, η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως είναι παραδεκτή.

Επί της ουσίας

- 22 Με το ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινισθεί αν τα άρθρα 45 ΣΛΕΕ και 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 492/2011 έχουν την έννοια ότι αντιτίθενται σε εθνική νομοθεσία δυνάμει της οποίας, για τον προσδιορισμό της ημερομηνίας από την οποία υπολογίζεται η αρχαιότητα των υπαλλήλων ενός οργανισμού περιφερειακής αυτοδιοικήσεως για τους σκοπούς της ανόδου τους στα ανώτερα μισθολογικά κλιμάκια της κατηγορίας τους, ο μεν χρόνος αδιάκοπης προϋπηρεσίας που έχουν συμπληρώσει στον ως άνω οργανισμό περιφερειακής αυτοδιοικήσεως προσμετράται εξ ολοκλήρου, ενώ οποιοσδήποτε άλλος χρόνος προϋπηρεσίας προσμετράται μόνο μερικώς.

- 23 Το άρθρο 45, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ απαγορεύει κάθε διάκριση λόγω ιθαγένειας μεταξύ των εργαζομένων των κρατών μελών, όσον αφορά την απασχόληση, την αμοιβή και τους άλλους όρους εργασίας. Το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 492/2011 αποτελεί απλώς την ειδική έκφραση της κατά το άρθρο 45, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων στον ειδικό τομέα των όρων απασχολήσεως και εργασίας και πρέπει επομένως να ερμηνεύεται κατά τον ίδιο τρόπο με το τελευταίο αυτό άρθρο (απόφαση της 26ης Οκτωβρίου 2006, C-371/04, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή 2006, σ. I-10257, σκέψη 17 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 24 Ο καθορισμός της ημερομηνίας από την οποία υπολογίζεται η αρχαιότητα του εργαζομένου για τους σκοπούς της ανόδου στα ανώτερα μισθολογικά κλιμάκια εμπίπτει αναμφισβήτητα, ως στοιχείο το οποίο επηρεάζει τις αποδοχές των εργαζομένων, στο καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής των διατάξεων που παρατίθενται στην προηγούμενη σκέψη.
- 25 Ο κανόνας της ίσης μεταχειρίσεως ο οποίος προβλέπεται τόσο στο άρθρο 45 ΣΛΕΕ όσο και στο άρθρο 7 του κανονισμού 492/2011 απαγορεύει όχι μόνο τις εμφανείς διακρίσεις λόγω ιθαγένειας, αλλά και κάθε μορφή συγκαλυμμένης διακρίσεως, η οποία, μέσω της εφαρμογής άλλων κριτηρίων διακρίσεως, καταλήγει στην πράξη στο ίδιο αποτέλεσμα (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 23ης Μαΐου 1996, C-237/94, O'Flynn, Συλλογή 1996, σ. I-2617, σκέψη 17, και της 28ης Ιουνίου 2012, C-172/11, Erny, σκέψη 39).
- 26 Μια διάταξη του εθνικού δικαίου, εξαιρουμένης της περιπτώσεως κατά την οποία είναι αντικειμενικά δικαιολογημένη και ανάλογη προς τον επιδιωκόμενο σκοπό, πρέπει, έστω και αν εφαρμόζεται χωρίς διάκριση λόγω ιθαγένειας, να θεωρείται ότι συνεπάγεται εμμέσως διάκριση, εφόσον μπορεί, από τη φύση της, να θίξει περισσότερο τους διακινούμενους εργαζομένους απ' ό,τι τους ημεδαπούς εργαζομένους και ενέχει, συνεπώς, τον κίνδυνο να θέσει σε δυσμενέστερη μοίρα ειδικότερα τους διακινούμενους εργαζομένους (βλ., επ' αυτού, απόφαση της 10ης Σεπτεμβρίου 2009, C-269/07, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλογή 2009, σ. I-7811, σκέψη 54 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 27 Για να μπορεί ένα μέτρο να χαρακτηριστεί ως μέτρο το οποίο εισάγει εμμέσως διακρίσεις, δεν χρειάζεται το μέτρο αυτό να έχει ως αποτέλεσμα να ευνοεί το σύνολο των ημεδαπών ή να περιάγει σε δυσμενέστερη μοίρα αποκλειστικώς και μόνον τους υπηκόους των άλλων κρατών μελών χωρίς να θίγει τους ημεδαπούς (προπαρατεθείσα απόφαση Erny, σκέψη 41 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 28 Εν προκειμένω, με το να αρνείται να προσμετρήσει ολόκληρο τον συναφή χρόνο προϋπηρεσίας τον οποίο έχει συμπληρώσει ο διακινούμενος εργαζόμενος σε εργοδότη εγκατεστημένο σε κράτος μέλος πλην της Δημοκρατίας της Αυστρίας, η επίδικη στην κύρια δίκη εθνική νομοθεσία μπορεί, αφενός, να θίξει περισσότερο τους διακινούμενους εργαζομένους απ' ό,τι τους ημεδαπούς εργαζομένους θέτοντας σε δυσμενέστερη μοίρα ειδικότερα τους διακινούμενους εργαζομένους, στο μέτρο που οι τελευταίοι θα έχουν πιθανότατα αποκτήσει επαγγελματική πείρα σε κράτος μέλος πλην της Δημοκρατίας της Αυστρίας πριν προσληφθούν στις υπηρεσίες του Land Salzburg. Έτσι, ο διακινούμενος εργαζόμενος ο οποίος έχει αποκτήσει σε εργοδότες εγκατεστημένους σε κράτος μέλος πλην της Δημοκρατίας της Αυστρίας συναφή επαγγελματική πείρα έχουσα ίση διάρκεια με την πείρα που απέκτησε εργαζόμενος ο οποίος έχει σταδιοδρομήσει στις υπηρεσίες του Land Salzburg θα καταταγεί σε χαμηλότερο κλιμάκιο αποδοχών από εκείνο στο οποίο κατατάσσεται ο τελευταίος αυτός εργαζόμενος.
- 29 Αφετέρου, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι η εν λόγω νομοθεσία θίγει κατά τον ίδιο τρόπο τους υπαλλήλους που επανήλθαν στις υπηρεσίες του Land Salzburg αφού εργάστηκαν, αρχικώς, στις υπηρεσίες αυτές και, στη συνέχεια, για άλλους εργοδότες, στο μέτρο που ολόκληρος ο χρόνος προϋπηρεσίας που έχουν συμπληρώσει οι υπάλληλοι αυτοί μέχρι την επιστροφή τους στις υπηρεσίες του Land δεν προσμετράται παρά σε ποσοστό 60 %. Η ως άνω νομοθεσία είναι κατά συνέπεια ικανή να αποτρέψει τους εργαζομένους που απασχολούνται από το Land Salzburg να ασκήσουν το δικαίωμά τους σε ελεύθερη κυκλοφορία. Ειδικότερα, αν αποφασίσουν να αποχωρήσουν από τις

υπηρεσίες του Land Salzburg, ολόκληρος ο χρόνος προϋπηρεσίας τον οποίον είχαν έως τότε συμπληρώσει δεν θα προσμετρηθεί παρά μόνον εν μέρει κατά τον υπολογισμό των αποδοχών τους, σε περίπτωση που επιθυμούν να επανέλθουν στις εν λόγω υπηρεσίες αργότερα.

- 30 Εθνικές διατάξεις οι οποίες εμποδίζουν ή αποτρέπουν εργαζόμενο υπήκοο κράτους μέλους από το να εγκαταλείψει το κράτος καταγωγής του προκειμένου να ασκήσει το δικαίωμά του σε ελεύθερη κυκλοφορία συνιστούν εμπόδια στην άσκηση της ελευθερίας αυτής, έστω και αν εφαρμόζονται αδιακρίτως της ιθαγένειας των οικείων εργαζομένων (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 17ης Μαρτίου 2005, C-109/04, Kranemann, Συλλογή 2005, σ. I-2421, σκέψη 26, και της 16ης Μαρτίου 2010, C-325/08, Olymrique Lyonnais, Συλλογή 2010, σ. I-2177, σκέψη 34).
- 31 Είναι μεν αληθές ότι η επίδικη στην κύρια δίκη νομοθεσία ενέχει τον κίνδυνο να λειτουργήσει εις βάρος όχι μόνο των διακινούμενων εργαζομένων, αλλά και των ημεδαπών εργαζομένων που έχουν αποκτήσει επαγγελματικώς συναφή πείρα σε εργοδότη εγκατεστημένο στην Αυστρία διαφορετικό από το Land Salzburg. Όπως όμως υπομνήσθηκε στη σκέψη 27 της παρούσας απόφασης, για να μπορεί ένα μέτρο να χαρακτηριστεί ως μέτρο το οποίο εισάγει εμμέσως διακρίσεις, δεν χρειάζεται το μέτρο αυτό να έχει ως αποτέλεσμα να ευνοεί το σύνολο των ημεδαπών ή να περιάγει σε δυσμενέστερη μοίρα αποκλειστικώς και μόνον τους υπηκόους των άλλων κρατών μελών χωρίς να θίγει τους ημεδαπούς.
- 32 Ειδικότερα, το σύνολο των διατάξεων της Συνθήκης ΛΕΕ που αφορούν την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, καθώς και οι διατάξεις του κανονισμού 492/2011, αποσκοπούν στο να διευκολυνθεί η άσκηση, από τους υπηκόους των κρατών μελών, πάσης φύσεως επαγγελματικών δραστηριοτήτων στο έδαφος της Ένωσης και απαγορεύουν τα μέτρα τα οποία μπορούν να περιαγάγουν σε δυσμενέστερη μοίρα τους ως άνω υπηκόους σε περίπτωση κατά την οποία επιθυμούν να ασκήσουν οικονομική δραστηριότητα στο έδαφος άλλου κράτους μέλους (βλ., επ' αυτού, μεταξύ άλλων, προπαρατεθείσες αποφάσεις Kranemann, σκέψη 25, και Olymrique Lyonnais, σκέψη 33).
- 33 Σε ό,τι αφορά την επιχειρηματολογία της Αυστριακής και της Γερμανικής Κυβερνήσεως, οι οποίες θεωρούν ότι η επίδικη στην κύρια δίκη εθνική νομοθεσία επηρεάζει μόνο τυχαία την απόφαση ενός διακινούμενου εργαζομένου να εισέλθει στις υπηρεσίες της SALK, υπενθυμίζεται ότι οι λόγοι για τους οποίους ο διακινούμενος εργαζόμενος επιλέγει να κάνει χρήση της ελευθερίας του να κυκλοφορεί στο εσωτερικό της Ένωσης δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη προκειμένου να κριθεί αν μια εθνική διάταξη συνεπάγεται δυσμενείς διακρίσεις. Ειδικότερα, η δυνατότητα ασκήσεως μιας ελευθερίας τόσο θεμελιώδους όσο η ελευθερία κυκλοφορίας των προσώπων δεν μπορεί να περιοριστεί από τέτοιες θεωρήσεις, καθαρά υποκειμενικής φύσεως (προπαρατεθείσα απόφαση O'Flynn, σκέψη 21).
- 34 Επιπλέον, τα άρθρα της Συνθήκης που αφορούν την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, των προσώπων, των υπηρεσιών και των κεφαλαίων συνιστούν θεμελιώδεις διατάξεις της Ένωσης και κάθε εμπόδιο στην ελευθερία αυτή, έστω και επουσιώδες, απαγορεύεται (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 15ης Φεβρουαρίου 2000, C-169/98, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλογή 2000, σ. I-1049, σκέψη 46, καθώς και της 1ης Απριλίου 2008, C-212/06, Gouvernement de la Communauté française και gouvernement wallon, Συλλογή 2008, σ. I-1683, σκέψη 52 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 35 Κατά συνέπεια, εθνική νομοθεσία όπως η επίδικη στην κύρια δίκη είναι ικανή να αποτελέσει εμπόδιο στην ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων, πράγμα το οποίο απαγορεύεται καταρχήν από τα άρθρα 45 ΣΛΕΕ και 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 492/2011.
- 36 Ένα τέτοιο μέτρο δεν μπορεί να γίνει δεκτό παρά μόνον αν επιδιώκει έναν από τους θεμιτούς σκοπούς που διακηρύσσονται στη Συνθήκη ή αν δικαιολογείται από επιτακτικούς λόγους γενικού συμφέροντος. Είναι όμως απαραίτητο, σε μια τέτοια περίπτωση, η εφαρμογή του μέτρου αυτού να είναι κατάλληλη να διασφαλίσει την υλοποίηση του εν λόγω σκοπού και να μην υπερβαίνει το αναγκαίο για την επίτευξή του μέτρο (βλ. επ' αυτού, μεταξύ άλλων, προπαρατεθείσες αποφάσεις Kranemann, σκέψη 33, και Olymrique Lyonnais, σκέψη 38).

- 37 Συναφώς, το αιτούν δικαστήριο κρίνει ότι η επίδικη στην κύρια δίκη νομοθεσία θεσπίζει μια «πριμοδότηση λόγω αφοσιώσεως» με σκοπό να ανταμείψει τους εργαζομένους που πραγματοποιούν τη σταδιοδρομία τους στον ίδιο εργοδότη. Κατά το Land Salzburg και την Αυστριακή Κυβέρνηση, η εν λόγω νομοθεσία δεν εισάγει τέτοια πριμοδότηση.
- 38 Έστω και αν υποθεθεί ότι η ως άνω νομοθεσία όντως επιδιώκει τον σκοπό της διατηρήσεως της αφοσιώσεως των εργαζομένων έναντι των εργοδοτών τους, και μολονότι δεν αποκλείεται ένας τέτοιος σκοπός να δύναται να αποτελέσει επιτακτικό λόγο γενικού συμφέροντος (βλ. απόφαση της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, C-224/01, Köbler, Συλλογή 2003, σ. I-10239, σκέψη 83), διαπιστώνεται ότι, βάσει των χαρακτηριστικών της εν λόγω νομοθεσίας, το εμπόδιο το οποίο συνεπάγεται δεν προσφέρεται ασφαλώς για τη διασφάλιση της επιτεύξεως του ως άνω σκοπού.
- 39 Ειδικότερα, το αιτούν δικαστήριο επισήμανε, σε απάντηση του προμνησθέντος στη σκέψη 20 της παρούσας αποφάσεως αιτήματος παροχής διευκρινίσεων, ότι οι υπάλληλοι της SALK, οι οποίοι είναι δημόσιοι υπάλληλοι ή υπάλληλοι του Land Salzburg βάσει σχέσεως ιδιωτικού δικαίου, τυγχάνουν πλήρους προσμετρήσεως του χρόνου προϋπηρεσίας τους, ανεξαρτήτως του αν είναι συναφής ή όχι προς τα καθήκοντα που ασκούν στη SALK, εφόσον ο χρόνος αυτός έχει συμπληρωθεί χωρίς διακοπή σε υπηρεσίες υπαγόμενες όχι μόνον στη SALK αυτή καθεαυτή, αλλά και γενικώς στο Land Salzburg.
- 40 Δεδομένης όμως της πληθώρας των πιθανών εργοδοτών οι οποίοι υπάγονται στο Land Salzburg, ένα τέτοιο σύστημα αποδοχών προορίζεται να καταστήσει δυνατή την κινητικότητα εντός μιας ομάδας διαφορετικών εργοδοτών και όχι να ανταμείψει την αφοσίωση του μισθωτού προς ορισμένο εργοδότη (βλ., επ' αυτού, απόφαση της 30ής Νοεμβρίου 2000, C-195/98, Österreichischer Gewerkschaftsbund, Συλλογή 2000, σ. I-10497, σκέψη 49).
- 41 Το Land Salzburg καθώς και η Αυστριακή και η Γερμανική Κυβέρνηση υποστηρίζουν ότι η επίδικη στην κύρια δίκη νομοθεσία επιδιώκει τους θεμιτούς σκοπούς της απλουστεύσεως των διοικητικών διατυπώσεων και της διαφάνειας. Όσον αφορά τον πρώτο σκοπό, η προσμέτρηση του πάγιου ποσοστού του 60 % του συνολικού χρόνου προϋπηρεσίας που έχει συμπληρωθεί σε εργοδότες πλην του Land Salzburg αντικατέστησε ένα περίπλοκο προγενέστερο σύστημα, χάριν απλουστεύσεως των υπολογισμών τους οποίους οφείλει να πραγματοποιήσει η διοίκηση κατά τον καθορισμό της ημερομηνίας από την οποία υπολογίζει την αρχαιότητα για τους σκοπούς της ανόδου στα ανώτερα μισθολογικά κλιμάκια, εφόσον δεν χρειάζεται πλέον η κατά περίπτωση εξέταση του συνόλου της επαγγελματικής σταδιοδρομίας των νεοπροσλαμβανόμενων εργαζομένων, και χάριν μειώσεως, κατά συνέπεια, της συναφούς διοικητικής δαπάνης.
- 42 Δεν μπορεί όμως να γίνει δεκτό ότι ο σκοπός της απλουστεύσεως των διοικητικών διατυπώσεων που αποβλέπει απλώς στην ελάφρυνση των καθηκόντων της Δημόσιας Διοίκησης, ιδίως καθιστώντας ευχερέστερους τους υπολογισμούς τους οποίους πρέπει να πραγματοποιήσει η τελευταία, συνιστά επιτακτικό λόγο γενικού συμφέροντος δυνάμενο να δικαιολογήσει τον περιορισμό μιας τόσο θεμελιώδους ελευθερίας όπως είναι η ελευθερία κυκλοφορίας των εργαζομένων την οποία εγγυάται το άρθρο 45 ΣΛΕΕ.
- 43 Επιπλέον, ο λόγος που ανάγεται στο ότι μια τέτοια απλούστευση επιτρέπει τη μείωση της διοικητικής δαπάνης έχει καθαρά οικονομικό χαρακτήρα και δεν μπορεί ως εκ τούτου, σύμφωνα με πάγια νομολογία, να αποτελέσει επιτακτικό λόγο γενικού συμφέροντος (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 15ης Απριλίου 2010, C-96/08, CIBA, Συλλογή 2010, σ. I-2911, σκέψη 48 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 44 Στο μέτρο που η επίδικη στην κύρια δίκη εθνική νομοθεσία επιδιώκει να εξασφαλίσει μεγαλύτερη διαφάνεια για τον καθορισμό της ημερομηνίας από την οποία υπολογίζεται η αρχαιότητα για τους σκοπούς της ανόδου στα ανώτερα μισθολογικά κλιμάκια, διαπιστώνεται ότι, εν πάση περιπτώσει, η ως άνω νομοθεσία υπερβαίνει το αναγκαίο για την επίτευξή του σκοπού αυτού μέτρο. Ειδικότερα, η επιζητούμενη διαφάνεια θα μπορούσε να εξασφαλισθεί με μέτρα τα οποία δεν θα παρεμπόδιζαν την

ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων, όπως την κατάρτιση και τη δημοσίευση ή τη διανομή με τα κατάλληλα μέσα προκαθορισμένων και μη εισαγόντων διακρίσεις κριτηρίων για την εκτίμηση της διάρκειας της επαγγελματικής συναφούς πείρας βάσει της οποίας υπολογίζεται η αρχαιότητα του εργαζομένου για τους σκοπούς της ανόδου στα ανώτερα μισθολογικά κλιμάκια.

- 45 Βάσει των ανωτέρω, στο υποβληθέν ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι τα άρθρα 45 ΣΛΕΕ και 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 492/2011 έχουν την έννοια ότι αντιτίθενται σε εθνική νομοθεσία δυνάμει της οποίας, για τον προσδιορισμό της ημερομηνίας από την οποία υπολογίζεται η αρχαιότητα των υπαλλήλων ενός οργανισμού περιφερειακής αυτοδιοικήσεως για τους σκοπούς της ανόδου τους στα ανώτερα μισθολογικά κλιμάκια της κατηγορίας τους, ο μεν χρόνος αδιάκοπης προϋπηρεσίας που έχουν συμπληρώσει στον ως άνω οργανισμό περιφερειακής αυτοδιοικήσεως προσμετράται εξ ολοκλήρου, ενώ οποιοσδήποτε άλλος χρόνος προϋπηρεσίας προσμετράται μόνο μερικώς.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 46 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) αποφαινεται:

Τα άρθρα 45 ΣΛΕΕ και 7, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ) 492/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2011, που αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων στο εσωτερικό της Ένωσης, έχουν την έννοια ότι αντιτίθενται σε εθνική νομοθεσία δυνάμει της οποίας, για τον προσδιορισμό της ημερομηνίας από την οποία υπολογίζεται η αρχαιότητα των υπαλλήλων ενός οργανισμού περιφερειακής αυτοδιοικήσεως για τους σκοπούς της ανόδου τους στα ανώτερα μισθολογικά κλιμάκια της κατηγορίας τους, ο μεν χρόνος αδιάκοπης προϋπηρεσίας που έχουν συμπληρώσει στον ως άνω οργανισμό περιφερειακής αυτοδιοικήσεως προσμετράται εξ ολοκλήρου, ενώ οποιοσδήποτε άλλος χρόνος προϋπηρεσίας προσμετράται μόνο μερικώς.

(υπογραφές)